

Zemkopības ministrija

**Kopējā lauksaimniecības politika Latvijā no
2023.gada:
Latvijas KLP Stratēģiskais plāns**

LEADER pieejas īstenošana

LPS, 31.08.2022

KLP pamatmērķi un prioritātes

- Veicināt gudru, konkurētspējīgu, izturētspējīgu un daudzveidīgu lauksaimniecības nozari;
- Atbalstīt vidrūpi un rīcību klimata jomā
- Stiprināt sociālekonomisko vidi lauku apvidos

Latvijas stratēģiskie uzstādījumi KLP īstenošanai pēc 2023.gada

- **Palielināt pievienoto vērtību, sadarbojoties un ražojot konkurētspējīgu produktu vietējam un eksporta tirgiem**
- **Kāpināt lauku mājsaimniecību ieņēmumus līdz vidējiem valstī**
- **Plaukstoši lauku apvidi, veicinot ekonomisko aktivitāti, nodrošinot infrastruktūru un saglabājot apdzīvotību**
- **Zināšanās balstītu uzņēmējspēju veicināšana, sekmējot inovāciju un zinātnes rezultātu ieviešanu praksē**
- **Katra saimniecība, efektīvi izmantojot resursus, iegulda bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klimata pārmaiņu mazināšanā**
- **Droša un kvalitatīva vietējā pārtika, kas pieejama ikvienam patērētājam**

Zemkopības ministrija

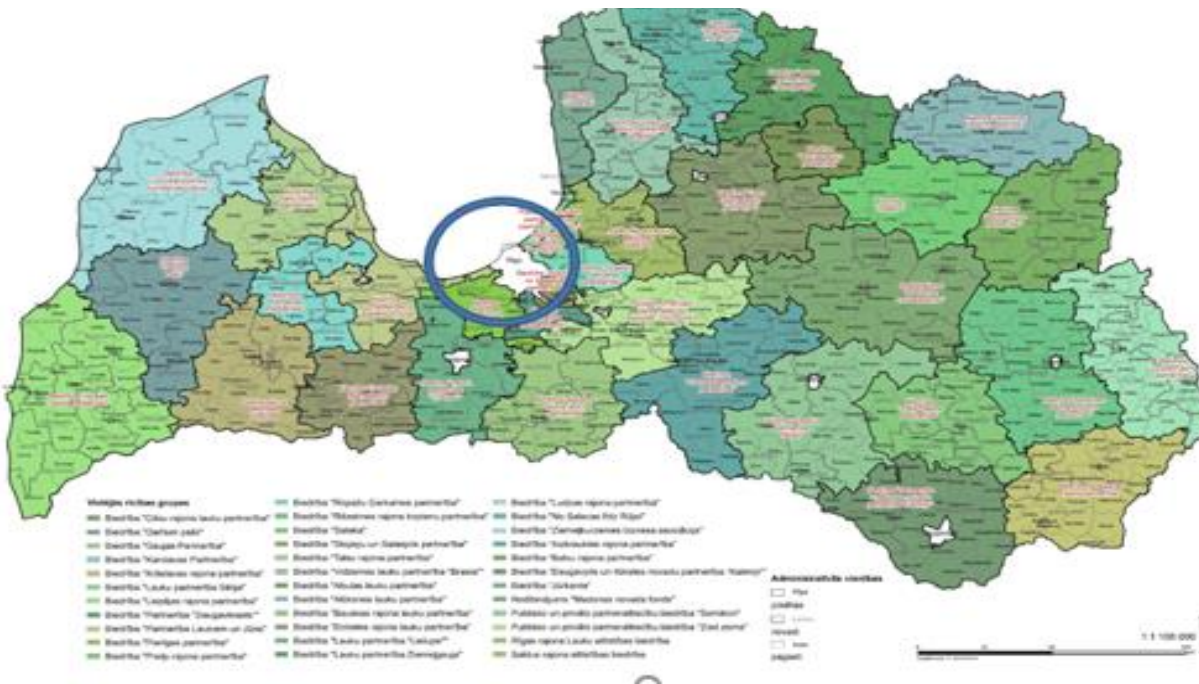
LEADER teritorija

LEADER teritorija ir visa Latvijas teritorija, izņemot valstspilsētas.

Pierīgas teritorijā (novados, kas robežojas ar Rīgu (Ādažu, Mārupes, Olaines, Ķekavas, Salaspils, Ropažu novads)) paredzēts diferencēts atbalsts.

Valstspilsētās (t.sk. Rīga) atbalstāmas ir šādas darbības, ja tās ir pamatotas vietējās attīstības stratēģijā:

- tirdzniecības vietu izveide un labiekārtošana, ja tiešais labuma guvējs ir vietējās rīcības grupas (VRG) darbības teritorijas lauksaimniecības produktu ražotājs, pārstrādātājs, kooperatīvā sabiedrība,
- mārketinga aktivitātes produktu un pakalpojumu atpazīstamības tēla veidošanai, ja tiešais labuma guvējs ir VRG darbības teritorijas MVU,
- starpvalstu un starpteritoriālās sadarbības projektu īstenošana, ja labumu gūst VRG sadarbības projekta mērķgrupa;
- aktivitāte «Pārtikas īso piegāžu ķēžu darbības veicināšana, t.sk. zaļo publisko iepirkumu nodrošināšanai».

Atsevišķas darbības tiks īstenotas lauku teritorijā – visa Latvijas teritorija, izņemot valstspilsētas un novadu teritoriālās vienības – pilsētas ar iedzīvotāju skaitu virs 5000.

Zemkopības ministrija

ELFLA atbalsta aprēķināšana vietējās attīstības stratēģiju īstenošanai

Agroresursu un ekonomikas institūts ir sagatavojis aprēķina metodiku, kas balstīta uz TG “Lauku telpa” saskaņotiem 4 rādītājiem, izveidojot kompozīto indeksu, paredzot, ka sākotnēji tiek veikta rādītāju standartizācija un normalizācija.

Rādītājs	Svari	Datu ieguves avots
Iedzīvotāju skaits VRG darbības teritorijā	20 % (0,2)	CSP, 01.01.2021.
VRG darbības teritorijas platība (km ²)	10 % (0,1)	CSP
Iedzīvotāju skaita samazinājums VRG darbības teritorijā (2015./2021.)	40 % (0,4)	CSP, 01.01.2015. pret 01.01.2021.
VRG darbības centra attālums no Rīgas	30 % (0,3)	LAD aprēķina VRG darbības teritorijas ģeogrāfiskā centra gaisa līnijas attālumam no Rīgas ģeogrāfiskā centra pie Rīgas Centrālās dzelzceļa stacijas (to aprēķina, izmantojot Lauku reģistra ģeogrāfiskās informācijas sistēmas)

Finansējuma aprēķinu veic divās daļās:

- sākotnēji aprēķina visām VRG atbalsta apmēru atbilstoši kompozītam indeksam;
- VRG, kuras saņem abus fondu atbalstu, no aprēķinātās summas noņem 17% (VRG darbības nodrošināšanas atbalsta daļa, jo šīs VRG darbības nodrošināšanai saņems no EJZAF, kas ir noteikts kā galvenais fonds);
- iegūto finansējumu sadala visām VRG atbilstoši kompozītam indeksam.

Lauku telpa – LEADER pieejas īstenošana (58,5milj.EUR, 7% no ELFLA)

Mērķis – sekmēt vietējo attīstību lauku teritorijā un sociālekonomisko atšķirību mazināšanos, īstenojot lauku kopienu ilgtspēju veicinošas vietējās attīstības iniciatīvas, kas ir iekļautas vietējo rīcības grupu (VRG) izstrādātajās vietējās attīstības stratēģijās

Atbalsts SVVA stratēģiju īstenošanai

58,5milj.EUR

Līdz 17% ELFLA VRG (~8,54milj.EUR)

Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas (*vismaz 50%*)

Produktu un pakalpojumu radīšana un attīstība (*apgrozījums līdz 150 000 EUR*)

- nelauksaimnieciskā uzņēmējdarbība, tūrisms,
- lauksaimniecības produktu pārstrāde, darbinieku produktivitātes kāpināšana
- sociālā uzņēmējdarbība, t.sk. **Pierīgas VRG**
- kopprojekts ar pašvaldību lauku teritorijā, t.sk. **Pierīgas VRG**
- «Lauku biļete» - vienreizējs maksājums EUR 5000

Tirdzniecības vietas izveide/labiekārtošana t.sk. **Pierīgas VRG**

Kopienų spēcinošas un vietas attīstības sekmējošas iniciatīvas

Teritorijas sakārtošana un sabiedrisko aktivitāšu dažādošana, t.sk. «viedo ciemu» iniciatīvas, kopstrādes telpas (t.sk. **Pierīgas VRG**)

Jauniešu iniciatīvas: Vienreizējs maksājums EUR 5000

Starpterritoriālā un starpvalstu sadarbība, t.sk. **Pierīgas VRG**

VRG darbības nodrošināšana un aktivizēšana

VRG darbības nodrošināšana (*algas un tehniskais nodrošinājums*)

Teritorijas aktivizēšana (*semināri, apmācības, pirmsprojektu iesniegšanas konsultācijas u.c.*)

Atbalsta intensitāte

40% (max 75%),

70% (max 90%),
VRG sadarbībai 100%

Projekta max attiec. izmaksu summa

līdz EUR 200 000

līdz EUR 50 000,
pašvaldību infrastruktūrai līdz EUR 100 000

Zemkopības ministrija

Sagatavošanās LEADER pieejas īstenošanai KLP SP 2023.-2027.gadam un RP 2021-2027 laika plāns

Augusts

- Nacionālie normatīvie akti par atbalsta piešķiršanu vietējās attīstības stratēģiju sagatavošanai un īstenošanai - **MK 16.08.2022. noteikumi Nr.509**
- Sabiedrības virzītas attīstības stratēģiju atlases komitejas izveide

Septembris
/
Decembris

- **VRG atlase (septembrī, 2022)**
- Nacionālo normatīvo aktu sagatavošana par atbalsta piešķiršanu LEADER projektiem un VRG darbības nodrošināšanai, teritorijas aktivizēšanai (MKN apstiprināšana 2023.gada 1.pusgadā)

Decembris/
Rudens, 2023

- **VRG saņem sagatavošanās atbalstu**
- **VRG izstrādā vietējās attīstības stratēģijas (6 mēnešu laikā, maks. jūlijs, 2023)**
- Vietējās attīstības stratēģiju izvērtēšana SVVA stratēģiju atlases komitejā un to apstiprināšana (4 mēnešu laikā, maks. novembris, 2023)

Rudens,
2023

- **Vietējās rīcības grupas sludina projektu pieņemšanas kārtas saskaņā ar apstiprināto vietējās attīstības stratēģiju**

Zemkopības ministrija

Atbalsts pārtikas īso piegāžu ķēžu darbības veicināšanai, t.sk. zaļo publisko iepirkumu (ZPI) nodrošināšanai (16 milj.EUR)

Atbalsts **pārtikas ZPI nodrošināšanai** vienas vai vairāku pašvaldību teritorijās, t.sk. valstspilsētās

Pašvaldībām:

nepieciešamās infrastruktūras izveidei/ labiekārtošanai produktu uzglabāšanai, iekārtām, transporta iegāde loģistikai, digitālie risinājumi.

MVU (lauksaimniecības prod. ražotāji, pārstrādātāji) un atbilstīgām kooperatīvām sabiedrībām:

digitālie risinājumi, iekārtām produktu pirmapstrādei, loģistikas risinājumiem, kas nepieciešami ZPI prasību izpildei un ieviešanai.

Atbalsta intensitāte:

Pašvaldībām - 90% lauku teritorijā, 65% ārpus lauku teritorijas un ja iznomā uzņēmējam,

Uzņēmējiem- 50%,

Sadarbības grupai - mārketinga pasākumiem – 80% un pamatlīdzekļiem, būvei – 65%,

Atbalsts **sadarbībai starp vietējo produktu ražotājiem**, lai kopīgi virzītu vietējo produktu piedāvājumu tirgū, veiktu mārketinga pasākumus un sekmētu to atpazīstamību

Sadarbības grupai* (vismaz divi dalībnieki):

mārketinga pasākumiem (t.sk. dalība izstādēs, reklāmas un informācijas objektu izgatavošana un izvietošana), pamatlīdzekļiem, mazākām.

Projekta max attiec. izmaksu summa

līdz EUR 1milj., t.sk.

1 uzņēmēju projektam līdz EUR 200 000,

sadarbības grupai līdz EUR 45 000,

Atbalstāmās darbības stratēģiskā **projekta vadībai**

koordinēšanas aktivitātēm (aktivizēšana, sadarbības tīkla izveide, uzraudzība) starp visiem projektā iesaistītajiem sadarbības partneriem

* Sadarbības grupu veido mazie ekonomikas dalībnieki (saimnieciskās darbības veicēji (arī lauku tūrisma pakalpojuma sniedzēji)), biedrība, nodibinājums, atbilstīga kooperatīvā sabiedrība, konsultāciju pakalpojumu sniedzējs. kas nodrošina Valsts KLP tīkla un ZST sekretariāta funkcijas. ⁸

PALDIES PAR UZMANĪBU!